

แบบรายงานการประชุม/อบรม
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

วันที่ ๑๒ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด
ข้าพเจ้า นางสาวจรรุวรรณ นาคสุริวงษ์ ตำแหน่ง ผู้ปฏิบัติงานห้องสมุด
สังกัดฝ่าย บริการสารสนเทศและนวัตกรรมการเรียนรู้
เข้ารับการอบรมเรื่อง เสวนาออนไลน์ Librarian & Generative AI ผู้ช่วยสมองไว ให้เธอช่วยอะไรดี
จัดโดย สำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถานที่ ออนไลน์ผ่านโปรแกรม Zoom Meetings
วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.
งบประมาณ/ค่าใช้จ่าย-..... บาท
สรุปเนื้อหาการอบรม

ความหมายของ AI

AI ย่อมาจาก Artificial Intelligence หรือ ปัญญาประดิษฐ์ เป็นระบบคอมพิวเตอร์ที่มีการทำงาน
เสมือนว่ามีความคิดหรือปัญญาที่คล้ายกับมนุษย์ โดย AI ยุคแรก ทำงานตามอัลกอริทึมหรือกฎตายตัว ถ้าจะ
เปลี่ยนต้องแก้โปรแกรม ส่วน AI ยุคใหม่ สามารถเรียนรู้จากข้อมูลและปรับปรุงการทำงานตามข้อมูลใหม่
ตัวอย่างของเทคโนโลยี AI ได้แก่ เล่นเกมยาก ๆ เช่น หมากรุก หมากล้อม ได้เหมือนหรือเก่งกว่าคน

- Intelligence -> Decision, Planning ใช้การตัดสินใจและการวางแผน
- Deep Blue -> rule-based คอมพิวเตอร์เครื่องแรกที่ถูกบันทึกว่าสามารถเอาชนะมนุษย์ในเกม
หมากรุกได้ แกรมมนุษย์ที่ว่าเป็นแชมป์หมากรุกอีกด้วย
- Alpha GO -> machine learning เป็นโปรแกรมบอทที่สร้างขึ้นมาเพื่อมาเล่นโกะ ซึ่งเป็นเกม
กระดานที่มีต้นกำเนิดมาจากประเทศจีน แต่นิยมเล่นมากในประเทศญี่ปุ่นและเกาหลี ปัจจุบัน Alpha Go สร้าง
ขึ้นโดยบริษัท DeepMind ของ Google

การประยุกต์ใช้ AI ในปัจจุบัน

ได้แก่ อ่านลายมือเขียน พยากรณ์อากาศ รับคำสั่งทางเสียง ทำนายราคาหุ้น รู้จำใบหน้า แปลภาษา
ตกแต่งภาพ แชทบอท จัดกลุ่มลูกค้า วินิจฉัยโรค แนะนำสินค้า รถยนต์ไร้คนขับ ระบบนำทาง หุ่นยนต์ ฯลฯ

AI ในอนาคต

จะพัฒนาในเรื่องของการสื่อสาร (Communication) มากขึ้น ทั้งในเรื่องของ ภาษา (language) ศิลปะ
(Arts) และ Social Interaction (ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม) รวมถึงเรื่องอารมณ์ (Emotion) เช่น ความเห็นอกเห็น
ใจ (Empathy) และ ความกระตือรือร้น (Stimulate)

Generative AI คืออะไร

- AI ที่สามารถสร้างข้อมูลใหม่ (text, audio, image, video) โดยการเรียนรู้จากข้อมูลที่มีอยู่แล้ว
- กระบวนการเรียนรู้จากข้อมูลที่มีอยู่แล้ว เรียกว่า training ซึ่งจะได้ผลลัพธ์เรียกว่า generative model
- เมื่อโปรแกรม AI ได้รับคำสั่ง หรือ prompt มันจะใช้ Model ในการสร้างผลลัพธ์ที่น่าจะสอดคล้องกับคำสั่งมากที่สุด

ความแตกต่างระหว่าง AI กับ Generative AI

- Discriminative Technique classify -> Discriminative Model (classify as dog or a cat)
- Generative Technique generate -> Generative Model (generate dog image)

งานห้องสมุดที่สามารถใช้ AI ได้มีดังนี้

- สืบค้นเอกสาร โดยใช้ภาษาธรรมชาติ และที่คล้ายคลึงกัน
- แนะนำหนังสือ บทความ เฉพาะบุคคล หรือกลุ่มผู้ใช้
- จัดหมวดหมู่ สรุปความ และใจความสำคัญ
- แชนทบอท ช่วยหาข้อมูล ตอบคำถาม ให้คำแนะนำ และรับข้อร้องเรียน
- เตรียมเอกสาร แปลภาษา ตรวจแก้เอกสาร ช่วยเขียนเอกสาร และช่วยเขียนโปรแกรม
- Annotation วิเคราะห์ภาพหรือวิดีโอว่าเป็นภาพหรือเหตุการณ์อะไรเพื่อใช้ในการสืบค้น
- OCR แปลงสิ่งตีพิมพ์ที่ถูก scan ให้เป็น text ทำให้สืบค้นและคัดลอกได้
- ผลิตสื่อ สร้าง Presentation Audio Book VDO Content และ ตัดต่อวิดีโอได้

เครื่องมือ AI มีดังนี้ คือ

1. Chatbots โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือปัญญาประดิษฐ์ ที่สร้างขึ้นเพื่อดูแลการสนทนาของผู้ใช้ ทั้งในรูปแบบตัวอักษร (Text) เสียง (Speech) แบบ Real-Time โดยใช้เทคโนโลยี Artificial Intelligent (AI) ที่ถูกพัฒนาขึ้น ให้มีบทบาทในการตอบกลับการสนทนาแบบอัตโนมัติผ่าน Messaging Application เสมือนการโต้ตอบของคนจริงๆ

2. AI-integrated applications การใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในฟังก์ชันและช่องทางการตลาดต่างๆ ผสมผสานกันอย่างลงตัวเพื่อสร้างกลยุทธ์ทางการตลาดที่สอดคล้องและขับเคลื่อนด้วยข้อมูล แอปพลิเคชันแบบผสมผสานเหล่านี้ใช้ประโยชน์จาก AI ในการวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้กระบวนการเป็นอัตโนมัติ ปรับแต่งเนื้อหาส่วนบุคคล และปรับปรุงประสบการณ์โดยรวมของลูกค้า แอปพลิเคชันแบบบูรณาการที่รวมเทคโนโลยีต่างๆ เข้าไว้ด้วยกันอยู่ในระบบที่มีอยู่ทั่วไป และช่วยเพิ่มประสบการณ์ผู้ใช้ ตัวอย่างเช่น ช่วยในการวางแผนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องโดยการใช้อัลกอริทึมการเรียนรู้ของเครื่องภายในแพลตฟอร์มโฆษณา เป็นต้น

3. Plug-ins โปรแกรมเสริมชนิดหนึ่ง ที่จะเพิ่มความสามารถให้กับโปรแกรมหลัก ซึ่งเราจะติดตั้งเพื่อใช้งาน หรือไม่ติดตั้งก็ได้ โดย Plugin ถูกออกแบบให้มีความสามารถเฉพาะอย่าง ซึ่งเป็นความสามารถเสริมที่ช่วยให้โปรแกรมหลักทำงานได้ดีขึ้น เช่น ช่วยเพิ่มลูกเล่นต่างๆ ให้โปรแกรมหลัก หรือเพิ่มความสามารถพิเศษให้โปรแกรมหลัก

4. API ย่อมาจาก “Application Program Interface” (ส่วนต่อประสานโปรแกรมประยุกต์) ในบริบทของ API คำว่า “Application” หมายถึงทุกซอฟต์แวร์ที่มีฟังก์ชันชัดเจน ส่วน “Interface” อาจถือเป็นสัญญาบริการระหว่างสองแอปพลิเคชัน ซึ่งสัญญานี้จะกำหนดวิธีที่ทั้งสองสื่อสารกันโดยใช้คำขอและการตอบกลับ เอกสารประกอบ API มีข้อมูลเกี่ยวกับวิธีที่นักพัฒนาจัดโครงสร้างคำขอและการตอบกลับเหล่านั้น

ข้อดีและข้อเสียของ AI

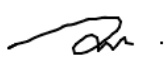
- ข้อดี คือ ฉลาด มีข้อมูลมาก ลดภาระการทำงาน และมนุษย์ได้ไปทำอย่างอื่น
- ข้อเสีย คือ ขาดความเป็นมนุษย์ มีค่าใช้จ่าย และมนุษย์ต้องไปทำอย่างอื่น

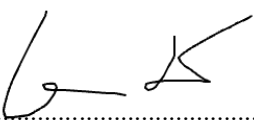
ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ AI รวมถึงการประยุกต์ใช้ AI ในปัจจุบันและในอนาคต
2. ทำให้ทราบถึงประโยชน์ของ AI ว่าสามารถนำไปปรับใช้กับงานของห้องสมุดได้อย่างมากมาย เช่น ช่วยในการสืบค้นเอกสาร การแนะนำหนังสือ จัดหมวดหมู่ แชนบอท การเตรียมเอกสาร แปลภาษา ช่วยเขียนโปรแกรม ช่วยผลิตสื่อและตัดต่อวิดีโอ เป็นต้น
3. ทำให้ทราบถึงข้อดี-ข้อเสียของการใช้ AI

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ).....
(นางสาวจารุวรรณ นาคสุริวงษ์)
ผู้รายงาน

(ลงชื่อ).....
(นางววงเดือน เจริญ)
ผู้รักษาการหัวหน้าฝ่ายฯ

ทราบ

(ลงชื่อ).....
(นายเหมรตม์ วชิรพัฒพงศ์)
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด

